

Datum

2026-02-04

Adress

Diarienummer

SBN-2025-932

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Yttrande över Remiss Länsstyrelsen Skåne - Handlingsplan för elektrifiering i Skåne STK-2025- 1589

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Länsstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att ta fram en *Handlingsplan för elektrifiering i Skåne*. Handlingsplanen ska beskriva konkreta behov och åtgärder för de kommande två åren som kan underlätta elektrifieringen fram till 2045. De föreslagna åtgärderna utgår från vad myndigheten kan göra för att stödja både aktörer som driver på omställningen och energianvändare inom olika sektorer. På sikt ska handlingsplanen fungera som underlag till *Skånes klimat- och energistrategi 2030*. Länsstyrelsen önskar nu få in synpunkter och förslag på vilka åtgärder som är viktigast för myndigheten att genomföra för elektrifieringen i Skåne. Stadsbyggnadsnämnden välkomnar handlingsplanen eftersom den både tydliggör hur länsstyrelsen avser att bidra till en ökad elektrifiering i Skåne och hur den kan fungera som stöd för den inriktning som anges i Malmös energistrategi. Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på att handlingsplanens första åtgärd innebär att ta fram en gemensam regional målbild för Skånes elsystem år 2045 – något som i dag saknas. En gemensam regional målbild kommer att underlätta tolkningen och förståelsen av de föreslagna åtgärderna i handlingsplanen.

Yttrande

Stadsbyggnadsnämnden välkomnar handlingsplanen då den visar hur länsstyrelsen avser att bidra till en utveckling mot en ökad elektrifiering av Skåne. Stadsbyggnadsnämnden bedömer att handlingsplanen kommer att utgöra ett stöd för den inriktning som pekas ut i Malmös energistrategi. Nedan besvarar Stadsbyggnadsnämnden dels länsstyrelsens konkreta frågor om vilka åtgärder som är viktigast för länsstyrelsen att genomföra dels ger Stadsbyggnadsnämnden kommentarer till åtgärdsförslag 1–8, 14, 16 och 17.

Åtgärdsförslag som bör prioriteras

Handlingsplanens åtgärdsförslag är ambitiösa och många. Stadsbyggnadsnämnden förstår intentionerna och ställer sig bakom ambitionsnivån. Dock uppstår en svårighet när åtgärdsförslagen inte siktar mot en samlad och gemensamt framtagna målbild avseende elektrifieringen av Skåne. Detta är en brist som behöver prioriteras inför kommande handlingsplan. Med en gemensam målbild skulle förståelsen för de olika åtgärdsförslagen och deras ambitionsnivåer underlättats.

Andra åtgärdsförslag som Stadsbyggnadsnämnden ser särskilt angelägna är åtgärder rörande energiförsörjningen och energins prisbild.

Förslag på ytterligare åtgärd för att främja elektrifieringen

Stadsbyggnadsnämnden ser ett stort behov av samordning av åtgärder som är kommungränsöverskridande. I sådana sammanhang har länsstyrelsen en avgörande roll. Stadsbyggnadsnämnden ser att handlingsplanen bör kompletteras med hur detta ska ske.

Förslag till komplettering av föreslagna lokala och regionala åtgärder

Stadsbyggnadsnämnden konstaterar att det i nuläget är svårt att förstå hur handlingsplanen ska gå från åtgärdsförslag till konkreta genomföranden. För att göra handlingsplanen mer uppföljningsbar föreslår stadsbyggnadsnämnden därför att varje åtgärdsförslag dels kopplas till relevanta mål i *Klimat- och energistrategin för Skåne till 2030* och *Färdplan för Skånes elförsörjning 2030*, dels att relevanta indikatorer tas fram för åtgärdsförslagen för att åstadkomma en högre grad av mätbarhet och underlätta för uppföljning och utvärdering.

Ett flertal av de föreslagna åtgärderna utgörs av olika samverkansformer. Det behöver tydligare framgå under respektive åtgärd vem som tar initiativ till dessa. Det behöver tydliggöras vem som bygger nätverket och ansvarar för kontinuitet och löpande dialog eller om samverkansformen är av engångskaraktär.

Kommentarer till åtgärd 1–8

Handlingsplanen omfattar totalt 17 åtgärder både på lokal, regional och nationell nivå. Nedanstående kommentarer fokuserar på handlingsplanens åtgärder 1–8, 14, 16 och 17 det vill säga de som rör lokal och regional nivå med motiveringen att åtgärd 9–13 och 15 är åtgärdsförslag som stadsbyggnadsnämnden inte har lika stort inflytande på. Nedan följer stadsbyggnadsnämndens kommentarer till respektive åtgärd.

Åtgärd 1 handlar om att utveckla en regional målbild för elsystemet i Skåne år 2045. Stadsbyggnadsnämnden stödjer åtgärdsförslaget och anser att Effektkommissionen kan fungera som en lämplig arena för samverkan. Stadsbyggnadsnämnden förutsätter att kommunerna i länet ges möjlighet att vara delaktiga.

Åtgärdsförslag 2 handlar om att utreda behov av regionala samverkansforum för planering och utbyggnad av elnät. Stadsbyggnadsnämnden ställer sig bakom åtgärdsförslaget samt ger uttryck för att länsstyrelsens föreslagna utredning för detta är mycket angelägna.

Åtgärdsförslag 3 handlar om att arbeta för en utbyggnad av elproduktion i Skåne som möjliggör elektrifieringen där länsstyrelsens åtgärdsförslag främst handlar om att stötta kommunerna samt genom dialog med projektörer och solenergibolag. Stadsbyggnadsnämnden ser gärna att de föreslagna åtgärderna i större utsträckning kopplas till respektive energislag utifrån styrdokument såsom Färdplanen för Skånes elförsörjning 2030, samt en tydligare beskrivning av vilka resultat åtgärdsförslagen kan förväntas bidra till.

Åtgärdsförslag 4 handlar om att accelerera omställningen till en fossilfri fordonsflotta och säkerställa en tillräcklig utbyggnad av infrastruktur för laddning. Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på åtgärdsförslagen och ser gärna att arbetet med genomförandeåtgärder blir mer konkreta – vad behöver nästa steg vara? Stadsbyggnadsnämnden ser därutöver gärna åtgärdsförslag som relaterar till kommunens processer för markförsäljning och tillhörande avsiktsförklaringar.

Åtgärdsförslag 5 handlar om att undersöka och kartlägga industrins kommande elbehov och främja industrins elektrifiering där länsstyrelsen ser möjlighet att utveckla tjänster som ger stöd till kommuner men även rena informationsinsatser. Stadsbyggnadsnämnden ser att föreslagen metod för kartläggning kan riskera att bli alltför konjunkturberoende och därmed utgöra ett alltför kortsiktigt planeringsunderlag. Stadsbyggnadsnämnden vill gärna se ett tillägg av metod för kartläggning som kan ge ett mer robust och långsiktigt behovsunderlag.

Åtgärdsförslag 6 handlar om att säkerställa beredskapsperspektiv i elektrifieringen av samhällsviktig verksamhet. Stadsbyggnadsnämnden ställer sig bakom de föreslagna åtgärderna för att säkerställa viktiga samhällsfunktioner. Som tillägg vill stadsbyggnadsnämnden också lyfta fram behovet av åtgärder som stärker självförsörjningsgraden på områdesnivå. Utvecklingen av energigemenskaper bedöms ha ett betydande värde ur ett beredskapsperspektiv.

Åtgärdsförslag 7 handlar om att öka förståelsen för lokala och regionala förutsättningar genom samverkan kring kommunal energiplanering. Stadsbyggnadsnämnden vill starkt betona länsstyrelsens centrala roll i det kommunövergripande arbetet med samordnad energiplanering där tex nätutvecklingsplaner behöver synkroniseras med översiktsplaner och andra regionala strategiska dokument. Stadsbyggnadsnämnden ser det därför som önskvärt att länsstyrelsen väljer ut indikatorer som kan visa hur de lokala och regionala förutsättningarna faktiskt förbättras över tid. Åtgärdsförslag 7 uppvisar stora likheter med åtgärdsförslag 2. Det bör därför övervägas om dessa kan slås samman eller om de behöver differentieras tydligare.

Åtgärdsförslag 8 handlar om att undersöka och tydliggöra behov av ytterligare arbete med effektivare och mer flexibel elanvändning. Stadsbyggnadsnämnden ställer sig bakom de föreslagna genomförandeåtgärderna och ser gärna att pågående arbeten lyfts och att de kopplas till Effektkommissionens arbete med Färdplanen för Skånes elförsörjning 2030 samt till Klimat- och energistrategin för Skåne som stödjer genomförandet av färdplanen för Skånes elförsörjning 2030.

Åtgärdsförslag 14 handlar om att verka för ändamålsenlig utveckling av nätutvecklingsplaner efter behov identifierade i länet. Här fortsätter stadsbyggnadsnämnden tillsammans med andra berörda nämnder att samverka med EO.N för att påverka elnätsägaren att förnya och förstärka elnätet där det behövs ur samhällsutvecklingsperspektiv.

Åtgärdsförslag 16 handlar om att ge tydligare förutsättningar för avvägningar vid målkonflikter mellan etablering av elinfrastruktur och andra samhällsintressen i fysisk planering och prövningsprocesser. För att åstadkomma ett tydligare avvägningsunderlag för miljö- och tillståndsprövning anser stadsbyggnadsnämnden att det är angeläget att stärka aktualiteten för riksintresseanspråken för energi, så som länsstyrelsen föreslår. Eftersom Energimyndigheten utifrån ett regeringsuppdrag har en pågående översyn med planerad redovisning 25 mars 2026, ser dock nämnden denna del som mindre angelägen för länsstyrelsen att prioritera. Stadsbyggnadsnämnden tolkar handlingsplanen som att länsstyrelsen har för avsikt att föreslå regeringen att ge Energimyndigheten ett liknande uppdrag avseende samhällsintresse för el infrastruktur, något som nämnden skulle se positivt på.

Åtgärdsförslag 17 handlar om att verka för hållbara och konkurrenskraftiga kostnader för elanvändning i länet. Här kommer stadsbyggnadsnämnden tillsammans med andra berörda nämnder fortsätta undersöka möjligheterna för samma pris för elhandel i hela Sverige, ett landspris genom elprisområden i Sverige, effekttaxor samt energiskattelagstiftningen.

Stadsbyggnadsnämnden vill dock tydliggöra länsstyrelsen roll att verka för dessa frågor nationellt både med Svenska Kraftnät och Energimarknadsinspektionen, men även avseende energiskattelagstiftningen för att driva frågor om en förändrad gräns för uttag av energiskatt på solceller.

Pågående samverkansformer

Förutom åtgärdsförslag lyfter handlingsplanen flera av stadens samverkansformer för ökad elektrifieringskapacitet. Bland annat omnämns effektkommissionen, projekt *PED Stepwise*, projekt *BRAVE – smarta lokala energisystem* och projekt *Malmö Energy Lab*. För dessa pågående samverkansarbeten yttrar sig inte stadsbyggnadsnämnden specifikt.

Nationella åtgärdsförslag

Stadsbyggnadsnämnden ställer sig bakom de nationella åtgärdsförslag 9–17.

Åtgärdsförslagen bedöms vara förenliga med energistrategin och översiktsplanen för att möjliggöra och främja elektrifiering på lång sikt.

ordförande

Stefana Hoti (M)

sekreterare

Kristina Andersson

Särskilt yttrande

Anders Olin (SD) och Stefan Claesson (SD) med instämmande av Evert Rydell (SD) och Jane Olin (SD) lämnar in ett särskilt yttrande, bilaga § 8a.